

ข่าว เศรษฐกิจและสังคม

สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ

962 ถนนกรุงเกษม เขตป้อมปราบศัตรูพ่าย กรุงเทพฯ 10100

โทร. 0-2628-2847 โทรสาร 0-2628-2846 www.nesdb.go.th e-mail : pr@nesdb.go.th

เรื่อง ภาวะสังคมไทยไตรมาสสี่และภาพรวมของปี 2558

สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติขอรายงานภาวะสังคมไทยไตรมาสสี่และภาพรวมของปี 2558 ซึ่งมีความเคลื่อนไหวทางสังคมที่สำคัญในเชิงบวกทั้งในด้านการจ้างงานโดยรวมรายได้และผลิตภาพแรงงานเฉลี่ยเพิ่มขึ้น ความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สินดีขึ้น คนไทยลดการสูบบุหรี่อย่างไรก็ดี ยังมีความเคลื่อนไหวทางสังคมที่ต้องติดตาม เฝ้าระวังเพื่อบรรเทาผลกระทบของปัญหาที่อาจจะเกิดขึ้นทั้งการจ้างงานภาคเกษตรกรรมยังลดลงเนื่องจากได้รับผลกระทบจากภาวะภัยแล้ง จำนวนผู้ป่วยโรคไข้เลือดออกที่เพิ่มขึ้น อัตราการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์และสูบบุหรี่ในกลุ่มเยาวชนและการเกิดอุบัติเหตุจราจรทางบกยังเพิ่มขึ้น สถานการณ์ความรุนแรงของเด็กและสตรี การสร้างการมีส่วนร่วมของประชาชนในการคุ้มครองผู้บริโภค รวมทั้งความจำเป็นในการเร่งยกระดับคุณภาพการศึกษาพื้นฐานและเร่งผลิตกำลังคนให้มีคุณภาพและตรงกับความต้องการของตลาดแรงงาน โดยมีสาระสำคัญ ดังนี้

การจ้างงานและรายได้เพิ่มขึ้น และอัตราการว่างงานยังอยู่ในระดับต่ำ

ในไตรมาสที่สี่ปี 2558 ผู้มีงานทำมีจำนวน 38,370,985 คน เพิ่มขึ้นร้อยละ 0.3 จากช่วงเดียวกันของปีที่แล้ว ปรับตัวดีขึ้นจากการลดลงร้อยละ 0.5 0.2 และ 0.2 ในไตรมาสแรกถึงไตรมาสที่สามที่ผ่านมา

ตลอดทั้งปีจำนวนผู้มีงานทำลดลงร้อยละ 0.2 โดยการจ้างงานภาคเกษตรลดลงร้อยละ 3.6 เนื่องจากได้รับผลกระทบจากภาวะภัยแล้ง ส่วนการจ้างงานภาคนอกเกษตรเพิ่มขึ้นร้อยละ 1.6 ตามการขยายตัวของเศรษฐกิจโดยเฉพาะสาขาการผลิตอุตสาหกรรม ก่อสร้าง และบริการท่องเที่ยว ผู้ว่างงานปี 2558 มีจำนวน 340,561 คน อัตราการว่างงานเท่ากับร้อยละ 0.88 ค่าจ้างแรงงานที่ไม่รวมผลตอบแทนอื่นๆ และค่าล่วงเวลาเพิ่มขึ้นร้อยละ 1.8 ค่าจ้างแรงงานแท้จริงที่ไม่รวมผลตอบแทนอื่นๆ และค่าล่วงเวลาเพิ่มขึ้นร้อยละ 3 ผลิตภาพแรงงานเฉลี่ยเพิ่มขึ้นร้อยละ 3 โดยผลิตภาพแรงงานภาคนอกเกษตรเพิ่มขึ้นร้อยละ 2 ขณะที่ผลิตภาพแรงงานภาคเกษตรลดลงร้อยละ 0.6

ประเด็นความเคลื่อนไหวของแรงงานที่สำคัญในปี 2558 ได้แก่ (1) ภาวะภัยแล้งส่งผลกระทบทำให้การจ้างงานภาคเกษตรลดลงจาก 12.73 ล้านคนในปี 2557 เหลือ 12.27 ล้านคน ในปี 2558 อย่างไรก็ดี จากลักษณะของแรงงานเกษตรที่ส่วนใหญ่เป็นผู้สูงวัย และเป็นผู้มีการศึกษาระดับประถมศึกษาและต่ำกว่าทำให้เป็นข้อจำกัดต่อการเคลื่อนย้ายไปทำงานในสาขาที่มีผลิตภาพสูง (2) การว่างงานแฝงเพิ่มขึ้น มีแรงงานที่รอฤดูกาลและผู้ที่ทำงานต่ำกว่า 10 ชั่วโมงและต้องการทำงานเพิ่มมีจำนวนเพิ่มขึ้นร้อยละ 15.48 จากช่วง

ผลสำรวจภาวะการทำงานของประชากรไตรมาสสี่ปี 2558

	2557	2558	2558			
	ทั้งปี	ทั้งปี	Q1	Q2	Q3	Q4
กำลังแรงงานรวม (ล้านคน)	38.6	38.5	38.3	38.4	38.7	38.7
1. ผู้มีงานทำ (ล้านคน)	38.1	38.0	37.6	37.8	38.3	38.4
(%YoY)	-0.4	-0.2	-0.5	-0.2	-0.2	0.3
1.1 ภาคเกษตร (%YoY)	-2.4	-3.6	-4.4	-5.8	-3.8	-0.7
1.2 นอกภาคเกษตร (%YoY)	0.7	1.6	1.3	2.6	1.7	0.8
2. จำนวนผู้ว่างงาน (ล้านคน)	0.3	0.3	0.4	0.3	0.4	0.3
อัตราการว่างงาน (%)	0.84	0.88	0.94	0.88	0.92	0.8
3. แรงงานรอฤดูกาล (ล้านคน)	0.1	0.2	0.3	0.3	0.1	0.1
สัดส่วนต่อกำลังแรงงาน (%)	0.5	0.5	0.8	0.8	0.2	0.2

ที่มา: สำนักงานสถิติแห่งชาติ

เดียวกันของปีก่อน หรือมีจำนวน 0.27 ล้านคน นอกจากนั้น แรงงานที่ทำงานต่ำกว่า 35 ชั่วโมงต่อสัปดาห์ มีจำนวนเพิ่มขึ้นถึงร้อยละ 12.4 หรือเป็นจำนวน 6.8 ล้านคน โดยมีอัตราเพิ่มขึ้นมากในกลุ่มแรงงาน อุตสาหกรรม ก่อสร้าง และบริการอื่นๆ (3) ผู้ว่างงานที่ไม่เคยทำงานมาก่อนมีสัดส่วนสูงขึ้นต่อเนื่อง โดยพบว่า ร้อยละ 73.4 มีอายุระหว่าง 15-24 ปี และร้อยละ 49.1 หรือจำนวน 78,694 คนจบการศึกษา ระดับอุดมศึกษา และส่วนใหญ่เป็นผู้จบการศึกษาด้านสังคมศาสตร์ (4) การเร่งสร้างหลักประกันสำหรับ แรงงานนอกระบบ โดยการส่งเสริมแรงงานนอกระบบให้เข้าสู่ประกันสังคมมาตรา 40 และกองทุนการออม แห่งชาติได้เปิดรับสมาชิกตั้งแต่วันที่ 20 สิงหาคม เป็นต้นมา และ (5) การแก้ไขปัญหาแรงงานต่างด้าว ผิดกฎหมาย โดยมีการขยายเวลาการยื่นขอพิสูจน์สัญชาติแรงงานต่างด้าวจากเดิมที่สิ้นสุดวันที่ 31 มีนาคม 2558 เป็นภายในวันที่ 30 มิถุนายน 2558 และเมื่อวันที่ 23 กุมภาพันธ์ 2559 คณะรัฐมนตรีมีมติให้แรงงาน ต่างด้าวสามสัญชาติที่การอนุญาตจ้างงานจะสิ้นสุดลงในเดือนมีนาคม 2559 ให้ไปรายงานตัวในระหว่างวันที่ 1 เมษายน-1 กรกฎาคม ศกนี้ เพื่อทำงานต่อไป โดยจะสามารถทำงานต่อไปได้จนถึงวันที่ 31 มีนาคม 2561

หนี้สินครัวเรือนชะลอตัวลง แต่การผิณฑ์ชำระหนี้ยังเพิ่มขึ้น ไตรมาสที่สามปี 2558 หนี้สินครัวเรือน เท่ากับ 10,839,611 ล้านบาท เพิ่มขึ้นร้อยละ 5.5 และคิดเป็นสัดส่วนร้อยละ 80.8 ต่อ GDP ทั้งนี้ คาดว่า ณ สิ้นปี 2558 หนี้สินครัวเรือนจะมีมูลค่าเพิ่มขึ้นประมาณร้อยละ 4.5 คิดเป็นสัดส่วนร้อยละ 81 ต่อ GDP หนี้ เพื่อการอุปโภคบริโภคที่ไม่ก่อให้เกิดรายได้ ณ สิ้นไตรมาสที่สี่ปี 2558 มีมูลค่า 95,082 ล้านบาท เพิ่มขึ้น ร้อยละ 13.9 และมีสัดส่วนต่อสินเชื่อรวมเท่ากับร้อยละ 2.6 สินเชื่อภายใต้การกำกับผิณฑ์ชำระหนี้เกิน 3 เดือนเพิ่มขึ้นร้อยละ 17.9 และเป็นสัดส่วนต่อสินเชื่อรวมเท่ากับร้อยละ 5.2 ยอดคงค้างชำระบัตรเครดิตเกิน 3 เดือน เพิ่มขึ้นร้อยละ 25.7 และเป็นสัดส่วนร้อยละ 3.1 ต่อยอดคงค้าง

การพัฒนาคุณภาพการศึกษาต้องเร่งดำเนินการต่อไป การประเมินผลการสอบ ONET ในปี 2553-2557 ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนในวิชาหลักไม่ถึงร้อยละ 50 ค่าเฉลี่ยวิชาหลัก ม.6 ต่ำสุด อยู่ระหว่างร้อยละ 29.52-37.31 จำนวนปีการศึกษาเฉลี่ยของแรงงานอายุ 15-59 ปี เพิ่มขึ้นเป็น 9 ปี แต่ยังต่ำเมื่อเปรียบเทียบกับ กลุ่มอาเซียน ประชากรไทยอายุ 25 ปีขึ้นไปมีจำนวนปีการศึกษาเฉลี่ย 7.3 ปี น้อยกว่าประเทศสิงคโปร์ มาเลเซีย ฟิลิปปินส์ บรูไน อินโดนีเซีย และเวียดนาม การผลิตกำลังคนระดับกลางยังไม่เพียงพอกับความต้องการของ ตลาด โดยเฉพาะแรงงานในระดับอาชีวศึกษา แม้ว่าสัดส่วนผู้เรียนสายอาชีวศึกษา:สายสามัญเพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่อง โดยในปี 2558 สัดส่วนเพิ่มเป็น 48:52 รัฐบาลได้ให้ความสำคัญกับการยกระดับคุณภาพการศึกษา อย่างต่อเนื่อง อีกทั้งยังมีคณะกรรมการนโยบายและพัฒนาศึกษาเป็นกลไกขับเคลื่อนการจัดการศึกษาที่ เชื่อมโยงกันทั้งระบบ

ผู้ป่วยด้วยโรคเฝ้าระวังเพิ่มขึ้นโดยเฉพาะโรคไข้เลือดออกยังคงเพิ่มขึ้นต่อเนื่อง ในไตรมาสสี่ของปี 2558 จำนวนผู้ป่วยด้วยโรคเฝ้าระวังโดยรวมเพิ่มขึ้นจากไตรมาสเดียวกันของปี 2557 ร้อยละ 79.7 โดยเฉพาะ ผู้ป่วยโรคไข้เลือดออกเพิ่มขึ้นร้อยละ 357.6 และผู้ป่วยโรคไข้หวัดใหญ่และปอดอักเสบเพิ่มขึ้นร้อยละ 53.5 และ 34.7 ในภาพรวมทั้งปี 2558 พบผู้ป่วยด้วยโรคเฝ้าระวังเพิ่มขึ้นจากปี 2557 ร้อยละ 25.4 โดยผู้ป่วยด้วยโรค ไข้เลือดออกเพิ่มขึ้น 4 เท่า ในการนี้ภาครัฐได้มีมาตรการควบคุมป้องกันโรคที่เข้มข้นขึ้นก่อนจะเข้าสู่ฤดูการระบาด ในเดือนพฤษภาคม 2559 รวมทั้งยังต้องเฝ้าระวังผู้ป่วยโรคความดันโลหิตสูงและโรคเบาหวานที่มีแนวโน้มเพิ่มขึ้น

ค่าใช้จ่ายในการบริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์และบุหรี่ยังเพิ่มขึ้น แต่ต้องเฝ้าระวังในกลุ่มเยาวชนที่ยัง ดื่มแอลกอฮอล์และสูบบุหรี่เพิ่มขึ้น ในไตรมาสสี่ของปี 2558 ค่าใช้จ่ายในการบริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์

มีมูลค่า 43,035 ล้านบาท ลดลงเล็กน้อยจากไตรมาสเดียวกันของปี 2557 ร้อยละ 0.1 ขณะที่ค่าใช้จ่ายในการบริโภคบริโภคมีมูลค่า 13,073 ล้านบาท ลดลงเล็กน้อยจากไตรมาสเดียวกันของปี 2557 ร้อยละ 0.4 แต่ต้องเฝ้าระวังกลุ่มเยาวชนที่ยังดื่มแอลกอฮอล์และสูบบุหรี่เพิ่มขึ้น ตลอดปี 2558 มูลค่าการบริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ในปี 2558 เพิ่มขึ้นเป็น 147,821 ล้านบาท เพิ่มขึ้นจากปีก่อนร้อยละ 1.8 มีผู้บริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ 18.6 ล้านคนหรือคิดเป็นอัตราการดื่มร้อยละ 34 ของประชากรเพิ่มขึ้นจากร้อยละ 32.3 ในปี 2557 โดยกลุ่มอายุ 15-24 ปี มีอัตราการดื่มเพิ่มขึ้นเป็นร้อยละ 29.5 กลุ่มสตรีมีแนวโน้มดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์เพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่องโดยอัตราการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ของเพศหญิงเพิ่มขึ้นจากร้อยละ 9.1 ในปี 2550 เป็นร้อยละ 13 ในปี 2558 ขณะที่มูลค่าการบริโภคบริโภคเพิ่มขึ้นเป็น 58,491 ล้านบาท เพิ่มขึ้นร้อยละ 1.4 จากปี 2557 โดยมีผู้สูบบุหรี่ 10.9 ล้านคน มีสัดส่วนลดลงเป็นร้อยละ 19.9 ของประชากร จากร้อยละ 20.7 ในปี 2557 แต่เฉพาะกลุ่มอายุ 15-24 ปี เพิ่มขึ้นเป็นร้อยละ 15.2

คดีอาญาโดยรวมลดลง ขณะที่คดีชีวิตร่างกาย เพศ และประทุษร้ายต่อทรัพย์สินมีแนวโน้มเพิ่มขึ้น แต่ยังคงเฝ้าระวังการลักลอบนำเข้ายาเสพติดจากประเทศเพื่อนบ้าน คดีอาญาโดยรวมทั้งไตรมาสสี่และภาพรวมของปี 2558 ลดลง โดยลดลงจากไตรมาสเดียวกันของปี 2557 ร้อยละ 24.9 ทั้งปี 2558 ลดลงร้อยละ 23.1 ขณะที่คดีชีวิตร่างกาย เพศ และประทุษร้ายต่อทรัพย์สินทั้งไตรมาสสี่และภาพรวมของปี 2558 เพิ่มขึ้น โดยเพิ่มขึ้นจากไตรมาสเดียวกันของปี 2557 ร้อยละ 6.5 และ 0.8 ทั้งปี 2558 เพิ่มขึ้นร้อยละ 6.1 และ 3.6 โดยคดียาเสพติดยังคงมีสัดส่วนมากที่สุดร้อยละ 79 ของคดีอาญารวม โดยลดลงร้อยละ 28.1 จึงยังต้องมีมาตรการป้องกันและปราบปรามยาเสพติดและอาชญากรรมอย่างเข้มข้นและต่อเนื่อง

การบังคับใช้กฎหมายอย่างเข้มงวดเพื่อลดความสูญเสียในชีวิตและทรัพย์สินจากอุบัติเหตุจราจรทางบกที่เพิ่มขึ้น การเกิดอุบัติเหตุจราจรทางบกและมีผู้เสียชีวิตในไตรมาสสี่และภาพรวมของปี 2558 เพิ่มขึ้น โดยเพิ่มขึ้นจากไตรมาสเดียวกันของปี 2557 ร้อยละ 20.9 และ 15.5 ทั้งปี 2558 เพิ่มขึ้นร้อยละ 13.6 และ 1.1 ในช่วงเทศกาลปีใหม่ 2559 พบการเกิดอุบัติเหตุและมีผู้เสียชีวิตเพิ่มขึ้นจากช่วงปี 2558 ร้อยละ 12.7 และ 11.4 สาเหตุหลักยังคงมาจากพฤติกรรมของผู้ขับขี่รถที่ไม่ปฏิบัติตามกฎจราจร ในปี 2559 ได้มีการวางกลไกการบริหารจัดการที่เป็นระบบ กำหนดบทลงโทษที่แรงเพื่อให้เกิดการปรับเปลี่ยนพฤติกรรม ควบคู่กับการสร้างจิตสำนึกในการใช้รถใช้ถนนอย่างปลอดภัย

สถานการณ์ความรุนแรงของเด็กและสตรีเป็นปัญหาที่ต้องเร่งแก้ไข ในปี 2558 มีผู้หญิงและเด็กถูกระบาดความรุนแรง 23,977 คน เป็นเด็ก 10,712 คน ผู้หญิง 13,265 คน หรือโดยเฉลี่ยจะมีเด็กและผู้หญิงเป็นเหยื่อความรุนแรงวันละ 66 คน การแก้ปัญหาได้มีการบูรณาการความร่วมมือของหน่วยงานที่เกี่ยวข้องและประเทศสมาชิกอาเซียนได้ร่วมกันจัดทำแผนปฏิบัติการภูมิภาคอาเซียนว่าด้วยการขจัดความรุนแรงต่อสตรีและเด็ก โดยในปี 2559 ประเทศไทยจะนำแผนปฏิบัติการภูมิภาคอาเซียนไปบังคับใช้ให้เกิดผลเป็นรูปธรรม ซึ่งมีเป้าหมายให้ปราศจากความรุนแรงต่อเด็กและสตรีในทุกรูปแบบภายใน 10 ปี

การร้องเรียนสินค้าและบริการที่เพิ่มขึ้น และความจำเป็นของการสร้างการมีส่วนร่วมของประชาชนในการคุ้มครองผู้บริโภค ในปี 2558 ผู้บริโภคได้รับผลกระทบจากการซื้อสินค้าและบริการเพิ่มขึ้น โดยมีผู้ร้องเรียนสินค้าและบริการทั่วไปเพิ่มขึ้นเป็น 7,118 ราย คิดเป็นร้อยละ 7.2 จากปี 2557 โดยเฉพาะด้านการขายตรงและตลาดแบบตรงที่เพิ่มขึ้นกว่า 3 เท่า ผู้ร้องเรียนในบริการโทรคมนาคมเพิ่มขึ้นเป็น 2,913 ราย หรือเพิ่มขึ้นเป็นร้อยละ 31.8 จากปี 2557 โดยเฉพาะด้านอินเทอร์เน็ต โดยประเด็นการร้องเรียนที่สำคัญ

ได้แก่ มาตรฐานและคุณภาพการให้บริการ การยกเลิกบริการและคิดค่าบริการผิดพลาด รวมทั้งการหลงเชื่อ และซื้อสินค้าที่ไม่เหมาะสมจากการโฆษณาผ่านสื่อโดยเฉพาะสื่อวิทยุที่มีสัดส่วนการฝ่าฝืนกฎหมายมากที่สุด ร้อยละ 93.4 เนื่องจากมีปัญหาในการบังคับใช้กฎหมาย ขาดข้อมูล และขาดการมีส่วนร่วมของผู้บริโภค แม้ได้มีการดำเนินงานตรวจสอบผู้ประกอบการ การออกกฎหมายการทวงถามหนี้แล้ว ยังต้องเร่งเสริมสร้างความเข้มแข็งและการมีส่วนร่วมภาคประชาชนเพื่อให้การคุ้มครองผู้บริโภคมีประสิทธิภาพ

ประเด็นสังคมที่ต้องเฝ้าระวังและดำเนินการในปี 2559 มีดังนี้

1. บริบทภายในประเทศ

1.1 ภาวะภัยแล้งที่มีผลกระทบต่อการทำงานและรายได้เกษตรกร จากปรากฏการณ์เอลนีโญและการลดลงของปริมาณน้ำในอ่างเก็บน้ำจะไม่สามารถใช้เพื่อการเกษตรได้เต็มที่ จึงต้องติดตามการแก้ไขปัญหาภัยแล้งของรัฐบาล โดยเฉพาะในการช่วยเหลือกลุ่มเกษตรกรยากจนและเฝ้าระวังการเป็นหนี้ของเกษตรกร

1.2 การศึกษาต้องเร่งพัฒนาในเชิงของคุณภาพอย่างต่อเนื่อง โดยการผลิตกำลังคนที่เน้นคุณภาพเพื่อการสร้างนวัตกรรม การศึกษาที่มุ่งสู่การมีงานทำ ยกกระดับคุณภาพการศึกษาขั้นพื้นฐาน ดำเนินการปรับเวลาเรียนเพิ่มเวลารู้และเร่งรัดพัฒนาให้เด็กทุกคนอ่านออกเขียนได้อย่างต่อเนื่อง การจัดการอาชีวศึกษาที่สอดคล้องกับความต้องการของตลาดแรงงาน และการจัดการอุดมศึกษาที่เป็นเลิศ

1.3 การพัฒนาทักษะแรงงานให้สอดคล้องกับความต้องการของตลาดแรงงาน โดยเฉพาะในทักษะที่สอดคล้องกับความต้องการของอุตสาหกรรมเป้าหมาย อาทิ อุตสาหกรรมปิโตรเคมี ยานยนต์และชิ้นส่วน สื่อดิจิทัล อุตสาหกรรมที่เน้นการออกแบบ อุตสาหกรรมชีวภาพ โดยติดตามและเร่งผลักดันโครงการที่ได้ให้ความสำคัญในปี 2558 อย่างต่อเนื่อง อาทิ การจัดหลักสูตรการเรียนการสอนแบบมีส่วนร่วมระหว่างผู้ประกอบการกับสถานศึกษา

1.4 การเพิ่มผลิตภาพแรงงาน เพื่อให้เป็นปัจจัยบวกในการสร้างความสามารถในการแข่งขัน และสนับสนุนการเติบโตทางเศรษฐกิจของประเทศ ซึ่งในระยะต่อไปไทยจะเผชิญกับการขาดแคลนแรงงานมากขึ้นอันเป็นผลจากการเข้าสู่สังคมผู้สูงอายุ ดังนั้น จำเป็นต้องให้ความสำคัญต่อการเพิ่มผลิตภาพแรงงาน โดยควรเร่งให้ความสำคัญกับการเตรียมคนให้มีความพร้อมตั้งแต่อยู่ในขั้นของการศึกษาทั้งความรู้และทักษะที่ตรงกับความต้องการของตลาดแรงงาน การอบรมเพิ่มทักษะแรงงานให้เก่งทั้ง “คน และ งาน” (soft skill and hard skill) การส่งเสริมการเรียนรู้ตลอดชีวิต และรวมถึงการเร่งผลักดันการพัฒนาและการนำใช้ระบบคุณวุฒิวิชาชีพ นอกจากนั้นต้องเร่งเพิ่มผลิตภาพแรงงานภาคเกษตร เนืองด้วยแรงงานภาคเกษตรส่วนใหญ่มีอายุมาก และมีการศึกษาดูต่ำกว่ามัธยมต้นทำให้เป็นข้อจำกัดในการเพิ่มทักษะแรงงาน ดังนั้น จึงต้องให้ความสำคัญกับการพัฒนาเทคโนโลยีเพื่อการเกษตรและการพัฒนาพันธุ์พืช รวมถึงการส่งเสริมการสร้างเกษตรกรรุ่นใหม่ที่มีทักษะในการผสมผสานการใช้เทคโนโลยีร่วมกับภูมิปัญญาพื้นบ้านในการทำเกษตร

1.5 การติดตามโรคเฝ้าระวังและโรคไม่ติดต่อเรื้อรัง ทั้งการระบาดโรคไข้เลือดออกที่มีแนวโน้มจะเกิดการระบาดใหญ่อีกครั้งในปี 2559 เฝ้าระวังและเตรียมพร้อมโรคอุบัติใหม่และโรคอุบัติซ้ำที่มีความเสี่ยงต่อการระบาดในประเทศไทย อาทิ โรคไข้ซิกาซึ่งมีอยู่กลายเป็นพาหะ โรคเมอร์ส และโปลิโอ โดยให้ความสำคัญกับการเพิ่มประสิทธิภาพเครือข่ายเฝ้าระวังและตอบโต้ภาวะฉุกเฉินทางสาธารณสุข เตรียมความพร้อมด้านการรักษา ลดโรคไม่ติดต่อเรื้อรังโดยลดปัจจัยเสี่ยง ตลอดจนพัฒนาคลินิก NCDs ที่มีคุณภาพ

1.6 การป้องกันและปราบปรามยาเสพติดอย่างเข้มข้น โดยดำเนินการต่อเนื่องด้านการบังคับใช้กฎหมายที่เข้มงวด สกัดกั้นการลักลอบนำเข้าทั้งทางแนวชายแดนและท่าอากาศยาน การตัดวงจรการเงิน เครือข่ายยาเสพติด การดูแลและเฝ้าระวังความเสี่ยงในสถานศึกษา รวมทั้งการสร้างการมีส่วนร่วมของประชาชน

1.7 การแก้ไขปัญหาการค้ามนุษย์ได้มีการดำเนินการอย่างต่อเนื่องและจริงจัง แต่ยังเป็นเรื่องสำคัญที่ต้องดำเนินการต่อไป โดยเพิ่มประสิทธิภาพการปราบปรามและดำเนินคดีการกระทำผิดค้ามนุษย์ และความผิดที่เกี่ยวข้อง สืบสวนปราบปรามเพื่อดำเนินการกับทรัพย์สินของผู้กระทำความผิดมูลฐานการค้ามนุษย์ตามกฎหมายฟอกเงิน ตลอดจนขยายความร่วมมือกับภาคเอกชน ภาคประชาสังคม และองค์การระหว่างประเทศ

1.8 การขยายหลักประกันทางสังคมโดยเฉพาะแรงงานนอกระบบ แม้รัฐจะได้ดำเนินการขยายประกันสังคมมาตรา 40 และผลักดันกองทุนการออมแห่งชาติ (กอช.) แต่ยังจำเป็นต้องเร่งประชาสัมพันธ์ ช่องทางการเข้าถึง กอช. ให้ความรู้ในการจัดการเงินของตนเอง และสร้างวินัยการออม เร่งดำเนินการในเรื่องของความปลอดภัยของรายได้หลังเกษียณ รวมทั้งการส่งเสริมการมีงานทำของผู้สูงอายุและผู้พิการ และการพัฒนาสภาพแวดล้อมที่เป็นมิตร และสินค้านวัตกรรมเพื่อให้เอื้อต่อการดำรงชีวิตและเข้าร่วมกิจกรรมทางสังคมของคนทุกกลุ่ม

1.9 การเร่งขับเคลื่อนให้เป็นไปตามเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืนของสหประชาชาติให้เป็นรูปธรรม โดยขณะนี้ได้กำหนดหน่วยงานรับผิดชอบหลักทำหน้าที่จัดทำข้อมูลตามตัวชี้วัด จัดเตรียมระบบติดตามประเมินผล และส่งเสริมความเข้าใจและประเมินผลการดำเนินงานตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

2. การเข้าสู่ประชาคมอาเซียน

2.1 การเคลื่อนย้ายแรงงานภายหลังการเปิดเสรีการค้าและบริการอาเซียน ปัจจุบันได้มีการทำข้อตกลงยอมรับร่วมคุณสมบัติวิชาชีพต่างๆ เพื่ออำนวยความสะดวกแก่ผู้ให้บริการวิชาชีพในการเข้ามาทำงานและพำนักรออาศัย ซึ่งได้มีการลงนามใน 8 สาขาได้แก่ วิศวกร พยาบาล สถาปนิก การสำรวจ นักบัญชี ทันตแพทย์ แพทย์ และท่องเที่ยว ซึ่งจะต้องติดตามในประเด็นการสร้างมาตรฐานแรงงานอาเซียนร่วมกัน และการเตรียมความพร้อมทั้งด้านการศึกษาและทักษะแรงงานในด้านต่างๆ อาทิ ภาษา การปรับตัว การใช้เทคโนโลยี รวมถึงการเชื่อมโยงการดูแลคุ้มครองและสวัสดิการให้แก่แรงงานที่จะเข้ามาทำงานในประเทศไทย และคนไทยที่จะออกไปทำงานในประเทศอาเซียน นอกจากนี้ ควรให้ความสำคัญและติดตามในประเด็นการดำเนินการตามข้อตกลงการเปิดเสรีการลงทุนและบริการโดยเฉพาะการเพิ่มสัดส่วนถือหุ้นของต่างชาติในธุรกิจบริการ ซึ่งจะทำให้เกิดการเคลื่อนย้ายแรงงานที่สะดวกมากขึ้นและมีความหลากหลายในสาขาอาชีพของแรงงาน

2.2 ความเสี่ยงจากการเคลื่อนย้ายแรงงานและการลงทุนที่มีผลกระทบต่อความมั่นคง โดยเร่งจัดระเบียบการบริหารจัดการแรงงานข้ามชาติและเฝ้าระวังแรงงานข้ามชาติผิดกฎหมายให้ครอบคลุมทุกชาติ การปรับปรุงกฎระเบียบที่ว่าด้วยการขนส่งข้ามพรมแดน การสร้างหลักประกันสุขภาพให้แรงงานข้ามชาติ ควบคู่กับเร่งสร้างความร่วมมือกับประเทศในภูมิภาค เพื่อกำหนดมาตรการบริหารจัดการแก้ไขปัญหาการเคลื่อนย้ายแรงงานผิดกฎหมาย อาชญากรรมข้ามชาติ การละเมิดสิทธิแรงงาน ผู้หญิงและเด็กที่เสี่ยงต่อการตกเป็นเหยื่อของการค้ามนุษย์ การเฝ้าระวังโรคระบาด และหมอกควันชายแดน รวมทั้งพัฒนาระบบการคุ้มครองทางสังคมที่ครอบคลุมแรงงานไทยที่ไปทำงานต่างประเทศและแรงงานข้ามชาติให้ได้รับการคุ้มครองจากประกันสังคมอย่างต่อเนื่อง

2.3 ประชาชนและธุรกิจบางกลุ่มอาจได้รับผลกระทบจากการเปิดเสรีการค้าและบริการอาเซียน การเปิดเสรีการค้าและบริการจะเป็นทั้งโอกาสให้กับประชาชนและธุรกิจบางกลุ่มที่มีความพร้อม ขณะที่ภาคธุรกิจหรือกลุ่มแรงงานที่ยังไม่สามารถแข่งขันจะได้รับผลกระทบ อาทิ ภาคเกษตร SMEs ผู้ด้อยโอกาสจะส่งผลกระทบต่อความเหลื่อมล้ำและช่องว่างผลตอบแทนของกลุ่มต่างๆ ให้เพิ่มสูงขึ้น ทั้งนี้ ศักยภาพของคนไทยยังมีข้อจำกัดทั้งในด้านความสามารถในการสื่อสารภาษาอังกฤษ และผลิตภาพแรงงาน โดยรวมเมื่อเทียบกับประเทศสมาชิก ซึ่งต้องเร่งพัฒนาศักยภาพด้านการสื่อสารภาษาสากลและภาษาเพื่อนบ้าน ทักษะวิชาชีพ พัฒนาระบบบริการพื้นฐานด้านสังคมเพื่อให้เอื้อต่อการเรียนรู้ รวมทั้งสร้างโอกาสและแต้มต่อในกลุ่มที่ยังขาดความพร้อม พัฒนาระบบการคุ้มครองทางสังคมเพื่อรองรับความเสี่ยงที่จะเกิดขึ้น อาทิ คนยากจน แรงงานนอกระบบ

สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ

29 กุมภาพันธ์ 2559

ตัวชี้วัดภาวะสังคม

องค์ประกอบหลัก	57	58	2557				2558			
	ทั้งปี	ทั้งปี	Q1	Q2	Q3	Q4	Q1	Q2	Q3	Q4
1. การมีงานทำ ^{1/}										
กำลังแรงงาน (พันคน)	38,576	38,548	38,454	38,442	38,811	38,598	38,279	38,404	38,767	38,744
%YOY	-0.2	- 0.07	-0.12	-0.89	0.35	-0.20	-0.45	-0.10	-0.1	0.4
การมีงานทำ (พันคน)	38,077	38,016	37,812	37,815	38,421	38,262	37,612	37,752	38,330	38,371
%YOY	-0.4	-0.16	-0.40	-1.18	0.27	-0.14	-0.53	-0.17	-0.2	0.3
ผู้ว่างงาน (พันคน)	322.7	340.6	341.1	385.7	326.6	237.3	361.3	336.1	356.0	308.8
อัตราการว่างงาน (ร้อยละ)	0.80	0.88	0.89	1.00	0.84	0.61	0.94	0.88	0.92	0.8
การทำงานต่ำระดับ(พันคน)	256.3	272.5	277.9	258.1	245.1	244.1	281.2	277.2	250.9	280.8
2. สุขภาพและการเจ็บป่วย										
จำนวนผู้ป่วยด้วยโรคที่ต้องเฝ้าระวัง (ราย) ^{2/}										
- หัด	1,184 (-55.3)	1,015 (-14.3)	340	321	313	210	224	236	276	279
- ไข้กาฬหลังแอ่น	14 -	25 (78.6)	4	3	2	5	4	6	9	6
- ใช้สมองอักเสบ	594 (-17.8)	632 (6.4)	140	143	153	158	164	144	178	146
- อหิวาตกโรค	12 (50.0)	108 (800.0)	2	2	6	2	2	2	4	100
- มือ เท้า และปาก	65,835 (42.7)	41,392 (-37.1)	9,662	19,732	27,792	8,649	9,217	7,771	14,594	9,810
- บิด	8,106 (-15.4)	7,042 -13.1	2,326	2,261	2,050	1,469	1,804	1,956	1,774	1,508
- ปอดอักเสบ	200,710 (8.2)	216,959 (8.0)	60,599	38,215	56,775	45,121	56,556	42,176	57,754	60,473
- มีหุน	2,263 (-27.1)	2,151 (-49.4)	393	462	774	634	283	393	723	752
- ใช้เลือดออก	40,999 (-73.5)	144,952 (53.6)	4,953	8,222	16,554	11,270	7,538	24,409	60,768	52,237
- ใช้หัวดีใหญ่	74,065 (68.6)	77,926 (52.1)	30,899	11,178	16,146	15,842	24,206	10,840	18,397	24,483
- พิษสุนัขบ้า	6 (20.0)	5 (-16.6)	2	1	2	1	1	1	2	1
อัตราตายด้วยโรคไม่ติดต่อเรื้อรังที่สำคัญ ต่อประชากร 100,000 คน										
- ความดันโลหิตสูง	11.0 (37.5)	n.a.	ไม่มีการจัดเก็บข้อมูลเป็นรายไตรมาส							
- หัวใจขาดเลือด	27.8 (3.3)	n.a.								
- หลอดเลือดสมอง	38.7 (7.2)	n.a.								
- เบาหวาน	17.5 (17.4)	n.a.								
- มะเร็งและเนื้องอกทุกชนิด	107.9 (3.0)	n.a.								
3. ความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน										
- ผู้เสียชีวิตด้วยอุบัติเหตุทางบก (ราย)	5,998	6,271	1,884	1,577	1,285	1,625	1,623	1,533	1,322	1,793
- คดีชีวิต ร่างกาย และเพศ (คดี)	23,916	25,602	5,884	6,024	5,904	6,313	6,210	6,724	5,947	6,721
- คดีประทุษร้ายต่อทรัพย์สิน (คดี)	46,722	48,770	11,706	11,853	11,845	11,690	11,214	12,850	12,926	11,780
- คดียาเสพติด (ราย)	384,644	279,266	95,095	102,728	98,838	91,711	83,963	67,015	64,375	63,913
4. การคุ้มครองผู้บริโภค ^{3/}										
4.1 จำนวนเรื่องร้องเรียน (ราย)										
- กรณีสัญญา/อสังหาริมทรัพย์	2,571	2,875	287	843	805	636	632	753	742	748
- กรณีสินค้าและบริการทั่วไป	2,352	2,552	254	682	752	664	572	726	614	640
- กรณีโฆษณา	1,515	2,552	131	621	519	244	260	272	253	334
- กรณีกฎหมาย	69	6	10	15	39	5	4	1	1	0
- กรณีขายตรงและตลาดแบบตรง	131	566	0	0	0	131	54	159	177	176
4.2 การให้คำปรึกษาทางสายด่วน 1166 (ราย)	38,701	49,708	3,410	10,804	12,703	11,784	12,293	12,300	12,865	12,250

ที่มา: 1/ รายงานผลการสำรวจภาวะการทำงานของประชากร สำนักงานสถิติแห่งชาติ กระทรวงเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร
2/ สำนักระบาดวิทยา กรมควบคุมโรค กระทรวงสาธารณสุข
3/ สำนักงานคณะกรรมการคุ้มครองผู้บริโภค สำนักงานกฤษฎีกา